

2. kvartal 2012

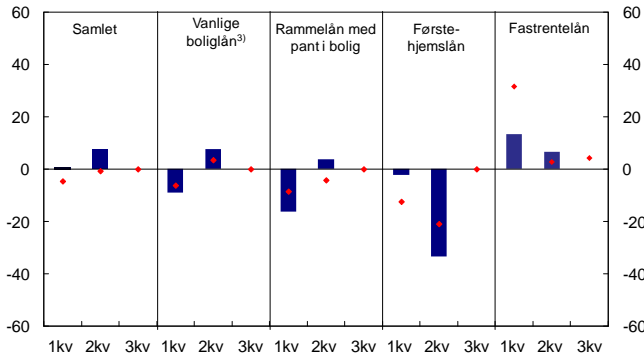
Norges Banks utlånsundersøkelse

Noe strammere kredittpraksis overfor
foretakene

19. juli 2012

Norges Banks utlånsundersøkelse 2. kvartal 2012

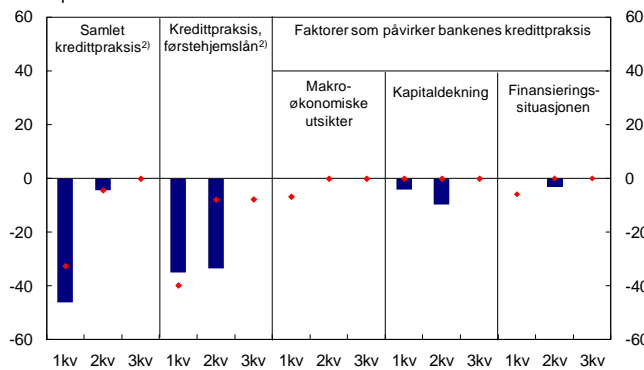
Figur 1 Etterspørsel etter lån fra husholdninger. Nettotall. ^{1), 2)} Prosent

1) Nettotall fremkommer ved å veie sammen svarene i undersøkelsen. De blå søylene viser utviklingen de to siste kvartalene. De røde punktene er forflyttet ett kvartal fram i tid.
2) Negative nettotall betyr fallende etterspørsel.
3) Nedbetalingslån med pant i bolig
Kilde: Norges Bank

Bankene rapporterte om noe strammere kredittpraksis overfor foretak i 2. kvartal 2012. Overfor husholdninger strammet bankene inn på førstehjemslån, mens samlet kredittpraksis var om lag uendret. I 3. kvartal 2012 venter bankene ytterligere innstramming overfor foretak og om lag uendret kredittpraksis overfor husholdninger. Låneetterspørselen økte svakt både fra husholdninger og foretak i 2. kvartal 2012. Bankene venter uendret låneetterspørsel fra husholdninger og foretak fremover.

Figur 2 Endring i kredittpraksis overfor husholdninger. Faktorer som påvirker kredittpraksisen. Nettotall. ¹⁾ Prosent

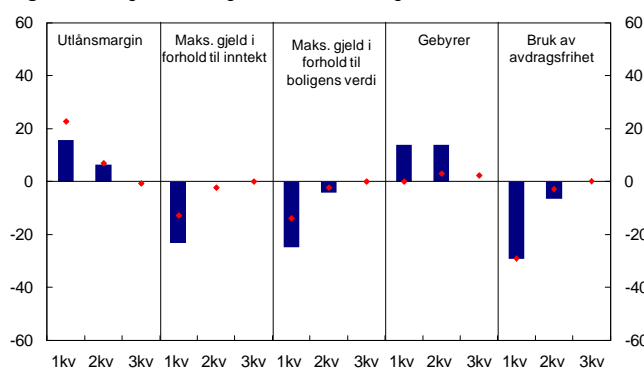

1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Negative tall innebærer innstramming i kredittpraksis.
Kilde: Norges Bank

Norges Banks utlånsundersøkelse for 2. kvartal 2012 ble gjennomført i perioden 29. juni–10. juli 2012. Deltakerne i undersøkelsen ble bedt om å vurdere utviklingen i kredittpraksis og etterspørselen etter lån i 2. kvartal 2012 sammenlignet med 1. kvartal 2012, samt forventet utvikling i 3. kvartal 2012 sammenlignet med 2. kvartal 2012.

Bankene i undersøkelsen bruker en skala med fem alternativer for å svare om det er små eller store endringer i de ovennevnte forhold. Store endringer får dobbelt så stor vekt i beregningen av resultatene som små endringer. Til slutt vektes svarene med bankenes andel av endringen i utlån til henholdsvis husholdninger og foretak. De fremkomne nettotallene angis i en skala fra -100 prosent til 100 prosent. Dersom alle bankene i utvalget har svart at det er noe innstramming i kredittpraksis, vil nettotallet være -50 prosent. Dersom noen av bankene har strammet inn sin kredittpraksis noe uten at de andre bankene har endret kredittpraksis, vil nettotallet ligge mellom 0 og -50 prosent. Dersom alle bankene i utvalget har strammet inn sin kredittpraksis mye, vil nettotallet være -100 prosent.

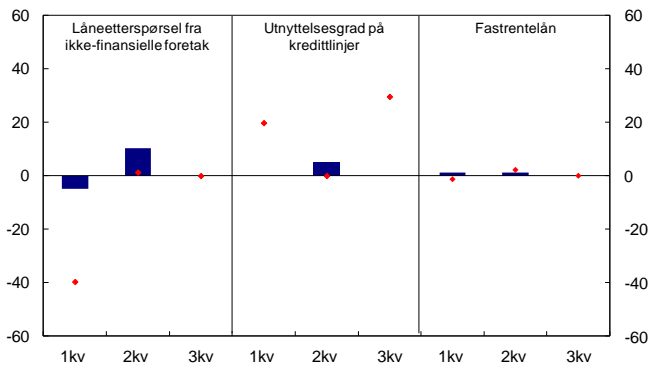
Figur 3 Endring i lånebetingelser for husholdninger. Nettotall. ^{1), 2)} Prosent

1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Positive tall for utlånsmargin og gebyrer betyr strammere kredittpraksis. Negative tall for maksimal gjeld i forhold til boligens verdi og inntekt, samt bruk av avdragsfrihet innebærer også strammere kredittpraksis.
Kilde: Norges Bank

Utlån til husholdninger

Figur 4 Etterspørsel etter lån fra ikke-finansielle foretak og utnyttelsesgrad på kredittlinjer. Netttotal. ^{1),2)} Prosent

1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Positive netttotal betyr økt etterspørsel / økt utnyttelsesgrad på kredittlinjer
Kilde: Norges Bank

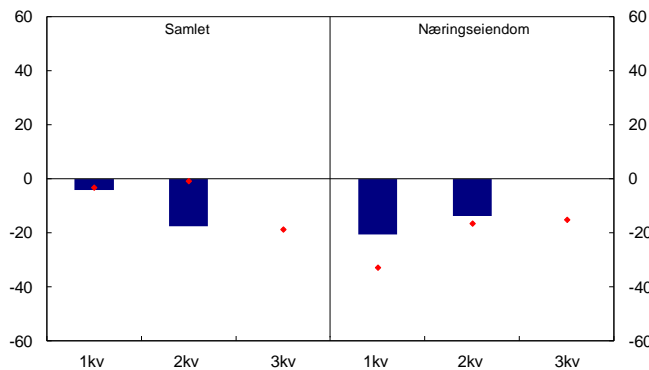
Bankene rapporterte om en svak økning i samlet låneetterspørsel fra husholdningene i 2. kvartal 2012, se figur 1. Økningen fordelte seg på vanlige boliglån, fastrentelån og rammelån. Etterspørselen etter førstehjemslån falt, og nedgangen var større enn ventet. Fremover venter bankene at husholdningenes låneetterspørsel vil være om lag uendret for alle typer lån.

Bankenes samlede kredittpraksis overfor husholdninger var nær uendret i 2. kvartal 2012, se figur 2. Flere banker meldte imidlertid om innstramming på førstehjemslån. Kapitaldekning og Finanstilsynets presisering av retningslinjene for forsvarlig utlånspraksis ble oppgitt som faktorer som påvirket kredittpraksisen. Fremover venter bankene å holde kredittpraksisen overfor husholdninger om lag uendret.

Flere banker økte gebyrene i 2. kvartal 2012, se figur 3. For øvrige lånebetingelser var det kun mindre endringer. Lånebetingelsene ventes å bli holdt om lag uendret i 3. kvartal 2012.

Utlån til foretak¹

Figur 5 Endring i kredittpraksis overfor ikke-finansielle foretak. Netttotal. ^{1),2)} Prosent

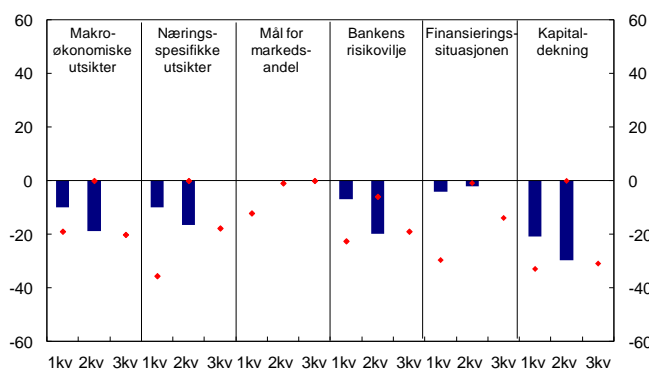

1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Negative tall innebærer innstramming i kredittpraksis
Kilde: Norges Bank

Bankene rapporterte at etterspørselen etter lån fra foretak økte svakt i 2. kvartal 2012, se figur 4. Det var også en marginal økning i utnyttelsesgraden på kredittlinjer, mens etterspørselen etter fastrentelån var om lag uendret. I 3. kvartal 2012 venter bankene uendret samlet låneetterspørsel fra foretakene, men utnyttelsesgraden på kredittlinjer ventes å øke.

Bankene strammet noe inn på kredittpraksisen overfor foretak i 2. kvartal 2012, se figur 5. Ett kvartal tidligere hadde de ventet om lag uendret kredittpraksis fremover. Kapitaldekning var den faktoren som bidro mest til innstrammingen, særlig overfor kapitalintensive næringer som næringsseiendom og skipsfart. Innstram-

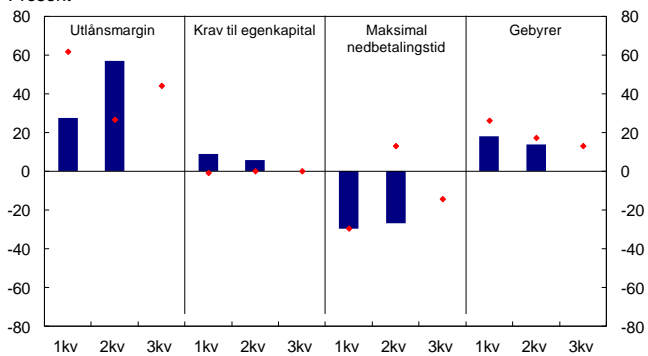
Figur 6 Faktorer som påvirker kredittpraksisen overfor ikke-finansielle foretak. Netttotal. ^{1),2)} Prosent

1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Negative tall betyr at faktoren bidrar til innstramming i kredittpraksis
Kilde: Norges Bank

¹ Ikke-finansielle foretak

Figur 7 Endring i lånebetingelser for ikke-finansielle foretak. Nettotall.^{1), 2)}
Prosent

1) Se fotnote 1 i figur 1

2) Positive tall for utlånsmargin, krav til egenkapital og gebyrer, samt negative tall for maksimal nedbetalingstid innebærer strammere kredittpraksis

Kilde: Norges Bank

mingen ble også begrunnet med bankenes risikovilje, samt makroøkonomiske og næringsspesifikke utsikter, se figur 6. Bankene venter ytterligere innstramning i kredittpraksisen overfor foretak i 3. kvartal 2012.

Innstramningen i kredittpraksis overfor foretak i 2. kvartal 2012 ble gjennomført blant annet ved å øke utlånsmarginen, se figur 7. I tillegg meldte bankene om redusert maksimal nedbetalingstid og noe økning i gebyrer. Bankene venter noe innstramning i nevnte lånebetingelser også i 3. kvartal 2012.